

**AFET RİSK YÖNETİMİNDE SİVİL TOPLUM
ÖRGÜTLERİNİN KAPASİTESİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ
ALT-HİBE PROGRAMI**

SIK SORULAN SORULAR VE YANITLARI - IV

(4-10 EYLÜL 2024)

Soru

Afet Risk Yönetimi (ARY) üzerine çalıştığımız projemizin ilk modülünde mevcutta XXX Derneği olarak aktif bir şekilde yürüttüğümüz XXX Projesi'ni gerçekleştirmeyi planlamaktayız.

Üzerine çalıştığımız ARY projesinde ise halihazırdaki proje çalışmalarımıza afet risk yönetimi farkındalık etkinliklerini entegre etmeyi planlıyoruz.

Etkinlik programının verimliliği adına faaliyetlerimizi birden fazla modül şeklinde planlamaktayız. Bu durumda, Afet Risk Yönetimi fonu, bu modüllerin her birini ayrı ayrı destekler mi, yoksa sadece afet temalı etkinlikleri mi kapsar?

Cevap

Afet Risk Yönetiminde Sivil Toplum Örgütlerinin Kapasitesinin Desteklenmesi Projesi Alt- Hibe teklif çağrısı çerçevesinde yayınlanan Hibe Başvuru Rehberi Bölüm 3.2'de iki ayrı hedef grup için ayrı ayrı öncelik alanlarını tanımlamaktadır. Yine bu kapsamda uygun olabilecek faaliyet türleri Bölüm 3.6'da sıralanmış, ancak bunlarla sınırlı tutulmamıştır.

Başvurunuzun hangi hedef kitle kapsamında geliştirildiğine bağlı olarak sunacağınız proje teklifinin program hedefleri ve ilgili öncelik alanlarıyla uyumlu olması değerlendirmedeki temel kriterlerden biri olacaktır. Bu bağlamda hibe programının, amaç/hedefler, faaliyetler ve müdahale araçlarıyla kendi içinde bütünsel bir yaklaşıma sahip olan "proje"leri destekleyeceğini, başka bir projenin parçası olan veya olmayan tek tek faaliyet ya da etkinlikleri desteklemeyeceğini dikkatinize sunmak isteriz. Bu çerçevede, **proje teklifinizi hazırlarken Başvuru Rehberi Bölüm 5.2'de yer alan, bağımsız değerlendiriciler tarafından yapılacak değerlendirmede kullanılacak değerlendirme kriterlerini içeren, Başvuru Formu Değerlendirme Tablosu'nu dikkatle incelemenizi öneririz.**

Soru

Sunacağımız proje kapsamında afet risk yönetimi ile ilgili faaliyetler planlamaktayız fakat bu faaliyetlerin içeriği ile ilgili tereddüt yaşıyoruz. Farkındalık oluşturmaya hedeflediğimiz etkinliklerimizin konusu afetin etkilerini azaltacak önlemler mi (kaçak yapı yapılmaması, dere yatağına ev yapılmaması gibi) yoksa afet anında yapılması önemli olan eylemler mi (deprem anında ve hemen sonrasında can ve mal güvenliğimizi korumak için yapmamız gerekenlere yönelik farkındalık faaliyetleri gibi) olmalı?

Cevap

Hibe Başvuru Rehberi'nin 1 no'lu dipnotunda Afet Risk Yönetiminin kapsamı şöyle tanımlanmıştır: "Afet Risk Yönetimi- ARY doğal ve insan kaynaklı her türlü afetin yaşam, mülkiyet, çevre ve kültürel mirasa yönelik etkilerini azaltarak dirençli toplum yaratma yaklaşımıdır. Afet risklerinin önlenmesi ve azaltılmasına odaklanan ARY, afetlerin altyapı, ekosistem, toplum ve ekonomiye yönelik etkisini azaltmayı amaçlayarak afetlere karşı toplumun direncini artırır. ARY afetlerin önlenmesi, riskle ilgili tedbirler alınması ve hazırlık, afet sonrasında müdahale, iyileştirme ve yeniden inşa aşamalarını içerir."

Bu doğrultuda uygun olabilecek faaliyet türleri Bölüm 3.6'da sıralanmış, ancak bunlarla sınırlı tutulmamıştır. **Bu doğrultuda uygun faaliyetler içerisine hem afet risk yönetiminde güçlenme çalışmaları ve hem de halihazırda yürütülen müdahale çalışmaları dahil edilmiştir.**

Soru

Dernek olarak kendi hedef kitlemizle de uygun olarak farkındalık çalışmalarımızı kırsal alandaki çocuklarla gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Ancak, kırsal bölgelerdeki nüfus ve yapı yoğunluğunun şehirlerden çok daha az olması ve dolayısıyla afetlerin bu bölgelerde genellikle daha az hasara yol açması, projenin öneminin ve etkisinin az görülmesine yol açabilir mi? Bu durum, projemizin değerlendirilmesinde olumsuz bir etki yaratır mı?

Cevap

Hibe Programı Başvuru Rehberi'nde proje uygulama yeri için kentsel / kırsal ayırımına yönelik bir uygunluk kriteri bulunmamakta, Bölüm 5.3'te sadece hedef grup bazında uygun proje uygulama illeri yer almaktadır.

Buna göre Hedef Kitle 1 ve ilgili öncelik alanları kapsamında teklif edilecek projelerin ana uygulama yerinin Kahramanmaraş merkezli depremlerin etkilediği illerden (Kahramanmaraş, Hatay, Adıyaman, Osmaniye, Gaziantep, Şanlıurfa, Malatya, Diyarbakır, Adana, Kilis ve Elazığ) en az biri olması zorunludur. Ancak Hedef Kitle 2 ve ilgili öncelik alanları kapsamında teklif edilecek projelerin uygulama yeri açısından bir coğrafi sınırlama bulunmamaktadır. Bunun yanı sıra, Başvuru Rehberi Bölüm 3.6'da (Program Kapsamında Uygun Faaliyet Türleri Nelerdir?) uygun faaliyet türlerinde kırsal alanda gerçekleştirilebilecek çalışmalara atıfta bulunulmakta, Hedef Kitle 1 için uygun faaliyetler arasında "Kırsal alanda yaşayanların sorunları ile ilgili çalışmalar yapmak, temel kamu hizmetlerinden faydalanmalarını sağlamak" faaliyeti bulunmaktadır.

Ancak **proje teklifinizin sadece bir veya birkaç kriter üzerinden değil, daha kapsamlı ve bütüncül bir çerçevede geliştirilmiş bir kriter seti üzerinden değerlendirileceğini göz önünde bulundurmanızı; bu kapsamda, başvurunuzu hazırlarken Başvuru Rehberi Bölüm 5.2'de yer alan Başvuru Formu Değerlendirme Tablosu'nu dikkatle incelemenizi öneririz.**

Soru

Başvuru formundaki 2.3.2 sorusuna (Örgütünüzün afet risk yönetimi konusunda geçmiş bir deneyimi var mı?) yanıt olarak, 6 Şubat depremlerinden sonra afet bölgesinde gerçekleştirdiğimiz faaliyetleri anlattık. Ancak, bu faaliyetler afet sonrası müdahale niteliğinde olduğu için 'afet risk yönetimi' deneyimi olarak kabul edilir mi?

Cevap

Söz konusu soru, programa Hedef Kitle 2 ve ilgili öncelik alanları çerçevesinde başvuru yapacak örgütler tarafından özel olarak cevaplanması beklenen bir sorudur. Bu soruya cevabınızı oluştururken Program Başvuru Rehberi Bölüm 1 altında 1 numaralı dipnotta yer alan "Afet Risk Yönetimi" tanım çerçevesini temel almanız beklenmektedir.

Buna göre; **"Afet Risk Yönetimi- ARY doğal ve insan kaynaklı her türlü afetin yaşam, mülkiyet, çevre ve kültürel mirasa yönelik etkilerini azaltarak dirençli toplum yaratma yaklaşımıdır. Afet risklerinin önlenmesi ve azaltılmasına odaklanan ARY, afetlerin altyapı, ekosistem, toplum ve ekonomiye yönelik etkisini azaltmayı amaçlayarak afetlere karşı toplumun direncini artırır. ARY afetlerin önlenmesi, riskle ilgili tedbirler alınması ve hazırlık, afet sonrasında müdahale, iyileştirme ve yeniden inşa aşamalarını içerir."**

Soru

Başvuru formundaki 3.6 numaralı madde (Projeyi gerçekleştirirken işbirliği yapmayı planladığınız kişi ve kurumlar var mı? Varsa bu kişi ve kurumları neden seçtiğinizi ve bunlarla proje uygulaması kapsamında ne şekilde işbirliği yapacağınızı açıklayınız.) ile ilgili: Burada iş birliğinden kasıt projenin birlikte yapıldığı bir ortaklık mı yoksa (gönüllülerimize vereceğimiz ARY eğitimi için) eğitim almayı planladığımız kurumlar mı veya ağ oluşturmak adına düzenleyebileceğimiz bir zirveye konuşmacı, panelist vs. olarak çağrılan kişi ve kurumlar da işbirliği sayılır mı?

Cevap

Afet Risk Yönetiminde Sivil Toplum Örgütlerinin Kapasitesinin Desteklenmesi Projesi teklif çağrısı kapsamında başvuru sahibi STÖ'lerin özellikle sivil toplum, yerel yönetimler dahil kamu kurumları ve özel sektörle işbirliği geliştirmeleri teşvik edilmektedir.

Projeye katkı vermesini planladığınız, bu kapsamda kendilerinden proje bütçesi kapsamında herhangi bir mal/hizmet alımı yapmayacağınız, tüm paydaşlar sunacakları katkı ölçüsünde bu iş birliği tanımı kapsamına girebilir.

Soru

Başvuru formunda yer alan, (projenin hangi öncelik kapsamında geliştirildiğine yönelik) "Hak temelli sivil toplum örgütlerinin afet risk yönetimi konusunda kapasitesinin güçlendirilmesi, bu alanlarda örgütsel yapılar/işleyişler geliştirme, ağ oluşturma ve gönüllü yönetimi konusunda kapasitelerinin artırılması"; ifadesindeki "örgütsel yapılar/işleyişler"; tam olarak neyi ifade etmektedir?

Ayrıca, projede ağ oluşturma faaliyetlerinin yer almaması bir sorun teşkil eder mi? Yer vermek gerekmesi durumunda, afet risk yönetimi ile ilgili, ülke genelindeki ilgili dernek ve sosyal sorumluluk toplulukları ile bir araya geldiğimiz, çevrimiçi bir gönüllülük zirvesi düzenlemek ağ oluşturma faaliyetinin karşılığını oluşturur mu?

Cevap

Sorunuzda bahsi geçen ifade Afet Risk Yönetiminde Sivil Toplum Örgütlerinin Kapasitesinin Desteklenmesi Projesi alt-hibe programı kapsamında Hedef Kitle 2 çerçevesinde belirlenmiş öncelik alanını tanımlamaktadır. Bu hedef grup altında başvuru yapacak örgütlerin bu öncelik alanıyla uyumlu olacak şekilde proje tekliflerini geliştirmesi beklenmektedir.

Afet Risk Yönetimi alanında örgütsel yapılar / işleyişler geliştirme konusu sivil toplum örgütlerinin afet risk yönetiminde güçlenmesini ve etkin aktörler olarak birlikte çalışmalar yapmasını desteklemesi amacıyla kurumsal veya üst örgütlenme düzeyinde yeni yapılar oluşturulmasından, bu konuda sivil alanda kurumsal politika, model, uygulama ve belge geliştirilmesine değin çok geniş bir çerçeveyi işaret etmektedir. Bu öncelik alanı kapsamında uygun olabilecek faaliyet türleri Başvuru Rehberi Bölüm 3.6'da tanımlanmış, ancak bunlarla sınırlı bırakılmamıştır. Bu bağlamda afet risk yönetimi konusunda örgütsel yapılar / işleyişler geliştirme çerçevesindeki faaliyet türleri "STÖlerin afet risk yönetimi konusunda kendi kapasitelerinin artırılması, yönetim yapılarının afet risklerine karşın dirençli hale getirilmesi çerçevesinde yapılacak çalışmalar" başlığı başta olmak üzere Başvuru Rehberi Bölüm 3.6'da çeşitli şekillerde örneklendirilmektedir.

Bunun yanı sıra, bu **hedef kitle çerçevesinde yapılacak tüm başvuruların ağ oluşturmayı içermesine ilişkin bağlayıcı bir kriter yoktur. Ağ oluşturma süreçlerinde basit bir iş birliğinin ötesinde kısa, orta, uzun dönemli bir amacı, ilkeleri ve yönetim yapıları olan üst örgütlenmelere referans verilmiştir.** Bu doğrultuda planlanan tek bir etkinlik ağ çalışması olarak değerlendirilmemelidir.

Soru

Başvuru formunda yer alan 1.5.5 numaralı soru için (“Temel hak ve özgürlüklerin korunması ve yaygınlaştırılması konusunda kurumsal politikalarınız ve/veya yazılı belgeleriniz bulunuyor mu?”) istenilen, özellikle dikkat etmemiz gereken spesifik bir belge, kurum dokümanı, faaliyet planı var mıdır?

Cevap

Hibe Başvuru Rehberi'nde hak temelli yaklaşım ile ilgili olarak Bölüm 1 Dip Not 7'de açıklama yapılmış ve ilgili kaynağa yönlendirme verilmiştir. Yine bu kaynakta belirlenmiş kriterler doğrultusunda, Başvuru Formunda 1.5.5 numaralı soruyu yanıtlarken, soruda sunulan açıklama çerçevesinde, her örgüt özelinde kurumsal politika ve belgelerin farklılık gösterebileceği göz önünde bulundurularak, şu dört maddeden kurumunuz için uygun olan(lar)ı seçmeniz ve yanıtlamanız beklenmektedir:

- Örgütünüzün yazılı belgelerinde herkes için temel hak ve özgürlüklerinin korunması ve yaygınlaştırılması yer alıyor mu?
- Temel hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi için stratejik vizyonunuz ve faaliyet planınız / savunuculuk planınız bulunuyor mu?
- Örgütünüzün stratejik vizyonu ve/veya faaliyet planları temel hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi için bir reform talebi ya da kamuoyunun harekete geçirilmesini içeriyor mu?
- Örgütünüzün yazılı belgelerinde her türlü ayrımcılığın doğru olmadığını ve hoş görülmeceğini belirten bir tür değer ifadesi bulunuyor mu?

Soru

XXX Derneği olarak teklif çağrısı için proje başvurusu yapmayı planlamaktayız. Derneğimizin ana merkezi İstanbul'da olmakla birlikte bazı deprem illeri de dahil olmak üzere 18 ilde temsilciliğimiz bulunmaktadır. Proje başvurumuzu ana merkezimiz olan İstanbul'dan yapacağız. Ancak hedef kitle anlamında netleştirmek istediğimiz bir konu var. Planladığımız projeyi Marmara bölgesinde uygulamak istiyoruz. Rehberde göre "Türkiye'de diğer illerde kayıtlı olmakla birlikte söz konusu deprem bölgesindeki bu illerde afet sonrası çalışmalar yürüten / yürütmekte olan STÖ'ler"(Hedef Kitle 1) kategorisine giriyoruz ancak projemizi Marmara Bölgesinde uygulayacağız. Bu durumda Hedef Kitle 1 mi yoksa Hedef Kitle 2 yi mi seçmeliyiz?

Cevap

Hibe Başvuru Rehberi Bölüm 3.3 Programa Kimler Başvurabilir? başlığı altında her hedef kitle bazında sıralanan uygunluk koşullarını sağlaması koşuluyla **İstanbul merkezli bir STÖ her iki hedef kitle kapsamında da başvuru yapabilir.** Ancak proje uygulama yeri açısından Başvuru Rehberi Bölüm 3.5'te belirtildiği üzere Hedef Kitle 1 ve ilgili öncelik alanları kapsamında teklif edilecek projelerin ana uygulama yerinin Kahramanmaraş merkezli depremlerin etkilediği illerden (Kahramanmaraş, Hatay, Adıyaman, Osmaniye, Gaziantep, Şanlıurfa, Malatya, Diyarbakır, Adana, Kilis ve Elazığ) en az biri olması zorunludur. Ancak Hedef Kitle 2 ve ilgili öncelik alanları kapsamında teklif edilecek projelerin uygulama yeri açısından bir coğrafi sınırlama bulunmamaktadır, ancak bu projeler için Türkiye'de afet riskinin yüksek olduğu iller önceliklidir. Bu doğrultuda **STÖ'nüzün Hedef Kitle 2 için belirlenmiş tüm uygunluk kriterlerini sağlaması ve projenin yine bu hedef kitle için belirlenmiş öncelik alanlarıyla uyumlu olması koşuluyla İstanbul merkezli bir STÖ olarak Marmara bölgesinde uygulanmasını planladığınız projenizle Hedef Kitle 2 kapsamında başvurunuzu gerçekleştirebilirsiniz.**

Soru

Başvuru Rehberinde bulunan “Yönetim kurulunda en az bir erkek olmayan üyeye yer vermek.” maddesine göre; erkek olmayan üyenin derneğe üye olma ve yönetim kuruluna seçilmiş olmasının tarihsel olarak kısıtlaması var mıdır? Belirli bir tarihten önce yönetim kurulunda yer almış olması mı gerekmektedir? Yoksa son ana kadar üye olup veya mevcut üye iken yönetim kuruluna seçilebilir mi?

Cevap

Hibe Başvuru Rehberi Bölüm 3.3'te (3.3 Programa Kimler Başvurabilir?) uygun başvuru sahipleri için “Yönetim kurulunda en az bir erkek olmayan üyeye yer vermek” kriteri tanımlanmıştır.

İlgili yönetim kurulu üyelerinin yönetim kuruluna dahil oldukları tarihe ilişkin herhangi bir kriter tanımlanmamıştır. **Başvurunun yapıldığı tarih itibariyle örgütünüzün yönetim kurulunda en az bir erkek olmayan üye bulunması bu kriteri karşılama açısından yeterlidir.**

Soru

Alt Hibe Teklif Çağrısı için aynı STK ile birden çok proje başvurusu yapılabilir mi?

Cevap

Hibe Başvuru Rehberi Bölüm 3.4'te (3.4 Alt-Hibe Programı Hibe Miktarı ve Uygulama Süresi) belirtildiği üzere "teklif çağrısı kapsamında bir başvuru sahibi birden fazla başvuru yapabilir, ancak en fazla bir projesi hibe desteği alabilir".

Soru

Derneğimiz 2024 Ağustos ayında, teklif çağrısından 12 gün sonra kurulmuştur. 12 günden kaynaklı başvuru yapamıyor. Deprem bölgesinde yeni kurulan bir derneğiz. Bu konuda yardımcı olma şansınız var mı?

Derneğimizin tüzüğünde tanımlı 6 ana çalışma alanından biri "Afet ve İnsani Yardım Çalışmaları"dır. Tüzüğe göre "Dernek merkezi afet bölgesinde olmasından kaynaklı afet öncesi önlem ve farkındalık eğitimleri başta olmak üzere afet sonrası destek hizmetleri konusunda atölye ve destek çalışmaları yürütülecektir. Bu alanda çalışma yürüten kurumlarla ortak platformlarda yer alınacaktır. Afet konusunda toplumda bir farkındalık yaratma konusunda planlamalar gerçekleştirecektir. " Başvuru yapmak istiyoruz. Nasıl bir yol izlememiz gerekiyor?

Cevap

Başvuru Rehberi'nin 3.3 Programa Kimler Başvurabilir? bölümünde belirtilen kriterler uyarınca derneğiniz kuruluş tarihi itibarıyla program için uygun başvuru sahibi değildir. **AB finansmanlı hibe programı uygulama esasları çerçevesinde, şeffaflık, eşitlik ve hesap verilebilirlik ilkeleri gereğince Hibe Başvuru Rehberi'nde belirtilen ve ilan edilen uygunluk kriterlerinde herhangi bir örgüt lehine istisna sağlanması mümkün değildir.**

Teşekkürler

